

Výrobce/výrobkyně jedno- nebo třídílných matrací z přírodních materiálů (kód: 33-010-H)

Autorizující orgán:	Ministerstvo průmyslu a obchodu
Skupina oborů:	Zpracování dřeva a výroba hudebních nástrojů (kód: 33)
Týká se povolání:	Čalouník
Kvalifikační úroveň NSK - EQF:	3

Odborná způsobilost

Název	Úroveň
Orientace v technických dokumentech včetně čtení výkresů pro výrobu jedno nebo třídílných matrací z přírodních materiálů	3
Volba materiálů, technologických postupů, strojů, nástrojů a náradí pro výrobu jedno nebo třídílných matrací z přírodních materiálů	3
Přípravné práce pro zhotovování jednodílných nebo třídílných matrací z přírodních materiálů	3
Ruční a strojové dělení materiálů pro zhotovování matrací z přírodních materiálů	3
Zhotovování dílů a výrobků na šicích strojích, ruční šití	3
Ruční zhotovování jedno nebo třídílné matrace z přírodních materiálů a pružinové kostry	3
Ruční zhotovování jedno nebo třídílné matrace z přírodních materiálů	3
Strojní zhotovování matrací z přírodních materiálů	3
Kontrola, balení a expedice čalouněných výrobků a čalounických materiálů	3
Nakládání s odpady v čalounictví a dekoratérství	3
Zaznamenávání technických údajů a výsledků práce v čalounické výrobě a dekoratérství	3

Platnost standardu

Standard je platný od: 21.10.2022

Kritéria a způsoby hodnocení

Orientace v technických dokumentech včetně čtení výkresů pro výrobu jedno nebo třídílných matrací z přírodních materiálů

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Číst dodanou technickou dokumentaci konkrétního výrobku včetně 3D zobrazení v listinné nebo elektronické formě, předvést měření v metrické soustavě a vypočítat zadané rozměry	Praktické předvedení a ústní ověření
b) Určit šířku a délku matrace podle zadání a určeného uživatele podle jeho rozměrů a hmotnosti	Praktické předvedení

Je třeba splnit obě kritéria.

Volba materiálů, technologických postupů, strojů, nástrojů a nářadí pro výrobu jedno nebo třídílných matrací z přírodních materiálů

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Popsat přírodní materiály na výrobu matrací, druhy matrací, klasickou technologii a způsoby výroby matrací	Písemné ověření
b) Zvolit druh a množství plnicích, pomocných a kypřících přírodních materiálů podle zadání, popsat funkci a způsob použití zadaného matracového dílce	Praktické předvedení a ústní ověření
c) Určit podle technické dokumentace postup práce, zdůvodnit způsob provedení technologických operací	Praktické předvedení a ústní ověření
d) Popsat stroje a zařízení a jejich funkci pro výrobu matrací z přírodních materiálů	Písemné ověření
e) Zvolit stroje a zařízení, nástroje, nářadí, pomůcky a měřidla pro výrobu zadaného matracového dílce, zdůvodnit výběr	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Přípravné práce pro zhotovování jednodílných nebo třídílných matrací z přírodních materiálů

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Uspořádat pracoviště podle potřeby manipulace s materiálem, podle postupu práce a připravit pomůcky pro konkrétní výrobek	Praktické předvedení
b) Vytvořit šablony a stříhové plány matracových textilií podle zadaných rozměrů a výkresové dokumentace	Praktické předvedení
c) Stanovit spotřebu technických textilií a matracovin, rozměřit materiál a zakreslit předlohu matracového dílce	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Ruční a strojové dělení materiálů pro zhotovování matrací z přírodních materiálů

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Seřídít a zkontrolovat stroje, zdůvodnit a nastavit parametry seřízení odpovídající zpracovávanému materiálu a zadání	Praktické předvedení a ústní ověření
b) Rozvolnit přírodní plnicí materiály z provazců na rozvolňovacím stroji	Praktické předvedení
c) Rozvolnit přírodní kypřicí materiál strojově nebo ručně	Praktické předvedení
d) Navázat rozvolněný přírodní plnicí a kypřicí materiál podle zadání	Praktické předvedení
e) Vystříhnout nebo vyříznout díly technických textilií, matracovin, potahových materiálů podle šablon nebo zakresleného stříhu	Praktické předvedení
f) Při všech pracovních operacích dodržet zásady BOZP a PO	Praktické předvedení

Je třeba splnit všechna kritéria.

Zhotovování dílů a výrobků na šicích strojích, ruční šití

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Seřídít a zkontrolovat šicí stroj, zdůvodnit a nastavit parametry seřízení odpovídající zpracovávanému materiálu a zadání	Praktické předvedení a ústní ověření
b) Provést zadané operace na šicích strojích včetně všítky etikety nesoucí informaci o použitých materiálech a údržbě výrobku	Praktické předvedení
c) Dokončit výrobek ručním šitím, použít skrytý nebo jiný steh podle potřeby	Praktické předvedení
d) Při všech pracovních operacích dodržet zásady BOZP a PO	Praktické předvedení

Je třeba splnit všechna kritéria.

Ruční zhotovování jedno nebo třídílné matrace z přírodních materiálů a pružinové kostry

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Zkontrolovat a upravit pružinovou kostru podle stanovených rozměrů, určit a doplnit chybějící spoje	Praktické předvedení a ústní ověření
b) Navléknout pružinovou kostru do ušitého pytle z technické textilie, zašít a ručně přišít technickou textilií na ploše a na hranách, na funkčních plochách zhotovit podsteh	Praktické předvedení
c) Vytvořit tvarovací vrstvu matrace podle technické dokumentace	Praktické předvedení
d) Vytvořit kypřicí vrstvu matrace podle technické dokumentace	Praktické předvedení
e) Potáhnout matraci, potah zašít, zkrášlit zdobnými prvky	Praktické předvedení
f) Dokončit výrobek konečnou úpravou	Praktické předvedení
g) Při všech pracovních operacích dodržet zásady BOZP a PO	Praktické předvedení

Je třeba splnit všechna kritéria.

Ruční zhotovování jedno nebo třídílné matrace z přírodních materiálů

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Zhotovit matraci ručním zpracováním přírodních plnicích vláknenných nebo pojených materiálů, zdůvodnit postup práce	Praktické předvedení a ústní ověření
b) Zhotovit matracový potah ručním šitím, prošíváním a obšíváním ploch a hran, zdůvodnit postup práce	Praktické předvedení a ústní ověření
c) Dokončit výrobek konečnou úpravou	Praktické předvedení
d) Při všech pracovních operacích dodržet zásady BOZP a PO	Praktické předvedení

Je třeba splnit všechna kritéria.

Strojní zhotovování matrací z přírodních materiálů

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Zvolit a zdůvodnit výběr vhodného strojního zařízení, nástrojů a nářadí podle druhu materiálů a zadání	Praktické předvedení a ústní ověření
b) Zhotovit matracový dílec podle zadání za použití strojních zařízení na šití, hranování a prošívání	Praktické předvedení
c) Dokončit výrobek strojově a ručně konečnou úpravou	Praktické předvedení
d) Při všech pracovních operacích dodržet zásady BOZP a PO	Praktické předvedení

Je třeba splnit všechna kritéria.

Kontrola, balení a expedice čalouněných výrobků a čalounických materiálů

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Popsat způsoby a zásady provádění kontroly v celém procesu výroby a skladování čalounických materiálů	Písemné a ústní ověření
b) Zkontrolovat kvalitu hotových výrobků	Praktické předvedení
c) Popsat zásady označování výrobků nebo čalounických materiálů podle platných právních předpisů	Písemné a ústní ověření
d) Popsat způsoby balení výrobků, polotovarů, materiálů podle charakteru a množství výrobků a způsobu expedice a dopravy	Písemné a ústní ověření
e) Popsat zásady manipulace a skladování výrobků a materiálů v procesu čalounické výroby	Písemné a ústní ověření
f) Popsat zásady expedice a přepravy výrobků a materiálů vzhledem k použitému přepravnímu prostředku	Písemné a ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Nakládání s odpady v čalounictví a dekorátérství

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Objasnit vznik a druhy odpadů dřeva a dřevních materiálů včetně jejich recyklace a likvidace	Písemné a ústní ověření
b) Objasnit vznik a druhy odpadů z výroby a zpracování pěnových polotovarů a prefabrikátů včetně jejich recyklace a likvidace	Písemné a ústní ověření
c) Objasnit vznik a druhy odpadů kypřících materiálů včetně jejich recyklace a likvidace	Písemné a ústní ověření
d) Objasnit vznik a druhy odpadů potahových, dekoračních a technických textilií, usní, syntetických náhrad usní včetně jejich recyklace a likvidace	Písemné a ústní ověření
e) Definovat i jiné než přímé materiálové odpady včetně likvidace použitých nožů a nástrojů	Písemné a ústní ověření
f) Roztřídit odpady vzniklé při výrobě nebo opravě zadaného výrobku a navrhnout jejich recyklaci a likvidaci	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Zaznamenávání technických údajů a výsledků práce v čalounické výrobě a dekorátérství

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Zaznamenat do formuláře technické údaje v čalounické výrobě a dekorátérství	Praktické předvedení
b) Podle ergonomických zásad vypočítat a upravit celkové a dílčí rozměry výrobku	Praktické předvedení
c) Zpracovat provozní evidenci a dokumentaci – dokumentace zakázky, evidence materiálu, spotřeby materiálu, odpadu	Praktické předvedení

Je třeba splnit všechna kritéria.

Organizační a metodické pokyny

Pokyny k realizaci zkoušky

Autorizovaná osoba informuje, které doklady musí uchazeč předložit, aby zkouška proběhla v souladu s platnými právními předpisy.

Před zahájením vlastního ověřování musí být uchazeč seznámen s pracovištěm a s požadavky bezpečnosti a ochrany zdraví při práci (BOZP) a požární ochrany (PO), o čemž bude autorizovanou osobou vyhotoven a uchazečem podepsán písemný záznam. Zdravotní způsobilost pro vykonání zkoušky není vyžadována.

Při zkoušce uchazeč zhotoví:

- 1) Ručně jeden díl třídílné matrace o rozměru (80 x 65 x 16) cm s pružinovou kostrou Bonell a přírodními materiály
- 2) Ručně jeden díl třídílné matrace o rozměru (80 x 65 x 12) cm plněný přírodním materiálem s potahem z matracoviny
- 3) Strojově jeden díl třídílné matrace o rozměru (80 x 65 x 14) cm plněný přírodním materiálem se strojově ušitým potahem z matracoviny

Písemné ověřování kritérií hodnocení bude realizováno formou odpovědí uchazeče na otevřené otázky (vypracovaných na PC nebo na označené listy papíru) týkající se úkolů a zadání vyplývajících z příslušných kritérií hodnocení. Ústním ověřením se rozumí stručné slovní doplnění písemně zpracovaných úkolů a zadání.

Při ověřování kritérií hodnocení způsobem "Praktické předvedení a ústní ověření" se požaduje stručné slovní doplnění předvedené činnosti ve smyslu vysvětlení nebo obhajoby zvoleného postupu či řešení.

Při ověřování kritérií hodnocení formou praktického předvedení je třeba přihlížet především k bezpečnému provádění všech úkonů, ke kvalitě práce, vzhledu a funkčnosti zhotoveného výrobku, k znalosti čalounických materiálů, prefabrikátů, druhů matrací a k znalosti údržby a značení čalouněných výrobků. Měření materiálů a polotovarů musí být v souladu s platnými normami.

Na zkoušku si účastník přinese vlastní pracovní oděv a obuv.

Výsledné hodnocení

Zkoušející hodnotí uchazeče zvláště pro každou kompetenci a výsledek zapisuje do záznamu o průběhu a výsledku zkoušky. Výsledné hodnocení pro danou kompetenci musí znít „splnil“ nebo „nesplnil“ v závislosti na stanovení závaznosti, resp. nezávaznosti jednotlivých kritérií u každé kompetence. Výsledné hodnocení zkoušky zní buď „vyhověl“, pokud uchazeč splnil všechny kompetence, nebo „nevyhověl“, pokud uchazeč některou kompetenci nesplnil. Při hodnocení „nevyhověl“ uvádí zkoušející vždy zdůvodnění, které uchazeč svým podpisem bere na vědomí.

Počet zkoušejících

Zkouška probíhá před jednou autorizovanou osobou; zkoušejícím je jedna autorizovaná fyzická osoba s autorizací pro příslušnou profesní kvalifikaci anebo jeden autorizovaný zástupce autorizované podnikající fyzické nebo právnické osoby s autorizací pro příslušnou profesní kvalifikaci.

Požadavky na odbornou způsobilost autorizované osoby, resp. autorizovaného zástupce autorizované osoby

Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby musí splňovat alespoň jednu z následujících variant požadavků:

- a) Střední vzdělání s výučním listem v oboru vzdělání čalouník a střední vzdělání s maturitní zkouškou a alespoň 5 let odborné praxe v oblasti čalounické výroby nebo ve funkci učitele odborného výcviku nebo praktického vyučování v oblasti čalounické výroby.
- b) Střední vzdělání s maturitní zkouškou v oblasti nábytkářské výroby a alespoň 5 let odborné praxe v oblasti čalounické výroby nebo ve funkci učitele odborného výcviku nebo praktického vyučování v oblasti čalounické výroby.
- c) Vyšší odborné vzdělání v oblasti nábytkářské výroby a alespoň 5 let odborné praxe v oblasti čalounické výroby nebo ve funkci učitele odborného výcviku nebo praktického vyučování v oblasti čalounické výroby.
- d) Vysokoškolské vzdělání technického směru a alespoň 5 let odborné praxe v oblasti čalounické výroby nebo ve funkci učitele odborných předmětů nebo odborného výcviku nebo praktického vyučování v oblasti čalounické výroby.
- e) Profesionální kvalifikace 33-010-H Výrobce/výrobkyně jedno- nebo třídílných matrací z přírodních materiálů a střední vzdělání s maturitní zkouškou a alespoň 5 let odborné praxe v oblasti výroby matrací jedno nebo třídílných.

Další požadavky:

- Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby, která nemá odbornou kvalifikaci pedagogického pracovníka podle zákona č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, nebo nemá odbornou kvalifikaci podle zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů, nebo praxi v oblasti vzdělávání dospělých (včetně praxe z oblasti zkoušení), nebo nemá osvědčení o profesní kvalifikaci 75-001-T Lektor/lektorka dalšího vzdělávání, může být absolventem přípravy zaměřené zejména na praktickou aplikaci části první, hlavy III a IV zákona č. 179/2006 Sb., o ověřování a uznávání výsledků dalšího vzdělávání a o změně některých zákonů (zákon o uznávání výsledků dalšího vzdělávání) ve znění pozdějších předpisů, a přípravy zaměřené na vzdělávání a hodnocení dospělých s důrazem na psychologické aspekty zkoušení dospělých v rozsahu minimálně 12 hodin.

Žadatel o udělení autorizace prokazuje splnění požadavků na odbornou způsobilost autorizujícímu orgánu, a to předložením dokladu nebo dokladů o získání odborné způsobilosti v souladu s hodnotícím standardem této profesní kvalifikace, nebo takovým postupem, který je v souladu s požadavky uvedenými v hodnotícím standardu této profesní kvalifikace autorizujícím orgánem stanoven.

Žádost o udělení autorizace naleznete na internetových stránkách autorizujícího orgánu: Ministerstvo průmyslu a obchodu, www.mpo.cz

Nezbytné materiální a technické předpoklady pro provedení zkoušky

Pro zajištění zkoušky podle tohoto hodnoticího standardu je třeba mít k dispozici prostory a přísun potřebné energie odpovídající bezpečnostním a hygienickým předpisům.

Požadavky splňuje čalounická dílna se skladovacím prostorem vybavená následujícím materiálně-technickým vybavením:

- Technologické postupy, nákresy a výkresy pro výrobu jednodílných nebo třídílných matrací z přírodních materiálů
- Měřicí a kreslicí pomůcky včetně rýsovacích potřeb
- Rozvolňovací stroj, průmyslový šicí stroj jednojehlový s vázaným stehem
- Pružinové kostry BONELL se čtyřzávitovými pružinami, podle zadaného výrobku v počtu nejméně 10 ks
- Přírodní tvarovací a kypřicí materiály (africká tráva nebo kokosové vlákno v provazcích, žíně v provazcích, ovčí vlna v tabulích, vata v tabulích, bavlna pojená v návinech, pryžokokos v plotnách různé tloušťky)
- Matracovina
- Juta řídká, juta hustá
- Potahové materiály
- Pomocné materiály - šicí a prošívací motouzy, strojové a ruční nitě (různé druhy, různé tloušťky a barvy min. 5 typů), ztužec, textilní smotky, textilie na zajištění proševů, etikety, materiály pro strojové prošívání a hranování dle typu stroje
- Ruční jehly rovné jednohrotové a dvouhrotové v délce 15–30 cm (2 ks od velikosti)
- Ruční jehly obloukové číslo 3–8 (2 ks od velikosti)
- Špendlíky krejčovské, špendlíky čalounické
- Čalounické kladívko
- Vypichovače
- Štípací kleště a kleště na tvarování drátu
- Patentovaný drát na úpravy pružinových koster
- Základní vybavení pracoviště pro zhotovení stříhu a šablon (stříhací stůl, ruční nůžky malé, ruční nůžky velké, ruční elektrický řezací strojek s kotoučovým nožem)
- Šablony pro prošívání
- Váha
- Koše na rozvolněný tvarovací a kypřicí materiál (min. 5 ks)
- Příjemky, výdejky zboží a materiálů, formuláře pro zaznamenávání technických údajů a výsledků práce
- Místnost pro písemnou část zkoušky, PC nebo tablet, psací potřeby, označené listy papíru
- Potřeby na čištění výrobku a udržování čistoty na pracovišti
- Ochranné pracovní prostředky dle požadavků BOZP

Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby musí zajistit, aby pracoviště byla uspořádána a vybavena tak, aby pracovní podmínky pro realizaci zkoušky z hlediska BOZP odpovídaly bezpečnostním požadavkům a hygienickým limitům na pracovní prostředí a pracoviště.

K žádosti o udělení autorizace žadatel přiloží seznam materiálně-technického vybavení dokládající soulad s požadavky uvedenými v hodnoticím standardu pro účely zkoušky. Zajištění vhodných prostor pro provádění zkoušky prokazuje žadatel odpovídajícím dokladem (např. výpis z katastru nemovitostí, nájemní smlouva, dohoda) umožňujícím jejich užívání po dobu platnosti autorizace.

Doba přípravy na zkoušku

Uchazeč má nárok na celkovou dobu přípravy na zkoušku v trvání 20 minut. Do doby přípravy na zkoušku se nezapočítává doba na seznámení uchazeče s pracovištěm a s požadavky BOZP a PO.

Doba pro vykonání zkoušky

Celková doba trvání vlastní zkoušky jednoho uchazeče (bez času na přestávky a na přípravu) je 7 až 9 hodin (hodinou se rozumí 60 minut).

Doba trvání písemné části zkoušky jednoho uchazeče je 90 minut. Zkouška může být rozložena do více dnů.

Autoři standardu

Autoři hodnoticího standardu

Hodnoticí standard profesní kvalifikace připravila SR pro dřevozpracující a papírenský průmysl, ustavená a licencovaná pro tuto činnost HK ČR a SP ČR.

Na tvorbě se dále podílely subjekty zastoupené v pracovní skupině:

Cech čalouníků a dekoratérů, z. s.

JITONA, a. s., Klatovy

Čalounictví Bednář, Jamné nad Orlicí

RENO DESIGN s. r. o., Černá Hora